

ת"פ 6596/09/20 - מדינת ישראל נגד יצחק תבל סנדרוסי

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 6596-09-20 מדינת ישראל נ' סנדרוסי(עציר)
בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יצחק תבל סנדרוסי (עציר)

הנאשמים

הכרעת דין

1. החלטתי לזכות את הנאשם מהעבירה של גידול סם בצוותא חדא, ולהרשיעו בעבירה של סיוע לגידול סם.

רקע

2. נגד הנאשם הוגש ביום 3.9.2020 כתב אישום (שתוקן ביום 17.2.2021) המייחס לו עבירה של **גידול סם מסוכן**, לפי סעיף 6 בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג-1973.

על פי כתב האישום, ביום 30.8.2020 בסמוך לשעה 18:30 וכשלושה חודשים עובר לכך, גידל הנאשם בצוותא חדא עם אחר, בדירה בירוחם, 681 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 1,935.6 גרם וזאת ללא היתר. באותה דירה אותה שכר האחר, התקין הנאשם בצוותא חדא מערכת השקיה, תאורה ואוורור וכן עטף את קירות חדרי הבית במשטחי אלומיניום וגידל את הסמים.

3. להשלמת התמונה יצוין כי במועד הדיון האחרון, 19.4.2021, במסגרת הסכמה דיונית שבין הצדדים, הצהירה המאשימה כי מספר השתילים שגודלו בדירה הוא 600 בלבד (כפי שהוסכם גם במשפטו של האחר).

יריעת המחלוקת

4. יריעת המחלוקת כפי שהוגדרה על ידי ב"כ הנאשם מצומצמת, וצומצמה עוד יותר במהלך שמיעת הראיות. ביום 21.2.2021 במסגרת המענה המפורט לכתב האישום, ב"כ הנאשם אישר את נוכחות הנאשם בדירה וכן אישר שהנאשם סייע בגידול הסם. נטען אז, כי מעבדת הסמים הוקמה לפחות חמישה חודשים לפני מועד המעצר, בתקופה שבה הנאשם שהה במעצר בית מלא בתיק אחר ולכן לא יכול היה להשתתף בהקמה.

בנוסף, הנאשם כפר בכמות השתילים המיוחסת לו בכתב האישום (מחלוקת שכאמור יושבה מאז).

5. ב"כ הנאשם הסכים להגשת מרבית חומר הראיות שבתיק והדין נדחה לשיבת הוכחות אחת שבה אמורים היו להישמע שלושה עדי תביעה בלבד, וכן פרשת ההגנה.

בנוסף, בית המשפט הורה לבקשת ב"כ הנאשם ובהסכמת המאשימה על הצגת מוצג הסם בבית המשפט ובהמשך ניתנה החלטה דיונית נוספת בנוגע לאופן בדיקת השתילים במשרדי המאשימה (נושא, שכאמור, בסופו של דבר לובן בהסכמה).

6. בסופו של דבר, המחלוקת שבין הצדדים בה יש להכריע **כיום** עניינה שאלה אחת: האם הוכח כי הנאשם הינו מבצע בצוותא חדא עם האחר או שהוא לכל היותר מסייע לעבירה.

ראיות המאשימה

7. ביום 10.3.2021 העיד ע.ת. 8, השוטר **ניסן אביגור**, חוקר בתחנת דימונה, שחקר את שלושת החשודים בתיק וכן ערך עימות. במהלך חקירת הנאשם, הציג העד סרטונים שצולמו בזירה וכן תיעד את גרסת הנאשם לפיה כשהגיעו השוטרים לדירה הנאשם עטה כפפות לידי וחסביר ששטף כלים במטבח. העד אישר, שלא בוצעו פעולות נוספות לבדיקת גרסה זו של הנאשם. העד גם אישר, כי החשוד השלישי שנעצר בדירה שוחרר ולא הועמד לדין. העד אישר גם את גרסת המעורב העיקרי בפרשה בחקירתו, ולפיה הנאשם לא גידל את הסמים, אך ראה אותם.

8. יצוין עוד, כי ערב הדיון הוגשה בקשה מטעם המאשימה, כי ע"ת 3 שאינו משרת עוד במשטרת ישראל, לא זומן לדיון ולא יוכל להתייצב אליו. על כן נתבקשה דחיית הדיון וזימון העד מכתובתו האזרחית. ב"כ הנאשם הלין מאוד על דחיית הדיון למועד נוסף ואולם לאחר שהובהר, כי גם מטעם הנאשם לא קוימה החלטת בית המשפט במלואה ובליט ברירה הוקדש המשך הדיון למספר עניינים דיוניים ונקבע המשך הדיון ליום 19.4.2021 לסיום שמיעת הראיות בתיק.

9. ביום 19.4.2021 העיד ע.ת. 5, השוטר **חזי סיר**, שהשתתף בחיפוש בדירה. העד מסר כי מיד עם הכניסה לדירה חש בריח עז של סמים, כמו כן נראו שתילים כבר מפתח הבית. במקום היו שלושה חשודים - הנאשם, האחר (להלן: **אילון**) וחשוד נוסף אשר התיק בעניינו נסגר (להלן: **חגי**). העד צילם תמונות בזירה ממכשיר הטלפון שלו עד להגעת מז"פ לדירה שהשלימו את התייעוד. העד תיעד את המערכות לגידול סמים בחדרים השונים בדירה. הוצג סרטון מהזירה שצולם על ידי שוטר אחר ממכשיר הטלפון של העד, והעד נראה בו.

10. במהלך עדותו של העד, רוענן זכרוננו ביחס לדו"ח הקצר אשר כתב וזאת לא פחות מ-3 פעמים (לבקשת המאשימה וחרף התנגדות הסניגור). בסופו של דבר, הובהר במהלך העדות, כי העד עצמו לא ביצע ספירה של השתילים, לא זוכר שנכח בעת ספירתם וגם לא יודע מי בדיוק ספר אותם (כלומר, העד לא יכול להעיד מידיעה אישית לגבי כמות השתילים שהיתה בדירה).

11. כמו כן הובהר, כי העד לא היה נוכח בעת כניסת השוטרים למקום, אלא הוא הגיע לאחר ההשתלטות על שלושת החשודים. כן הובהר, כי עד זה לא שוחח עם הנאשם כלל. העד שוחח רק עם אילון, שמע ממנו על האופן שבו הוא מגדל את הסמים והידע שרכש בעניין וכן מסר שאילון אמר בפניו שהוא מגדל את הסמים "יחד עם האחרים" (עמ' 22 ש' 14).

בשלב זה ביקש ב"כ המאשימה להציג לעד סרטון נוסף [ת/ב'9]. ואולם, נוכח התנגדות ב"כ הנאשם התברר, כי

העד אינו נראה באותו סירטון כלל. העד הבהיר, כי הוא נכח במהלך צילום הסירטון על ידי שוטר אחר שנכח בזירה. נוכח התנגדות נוספת של ב"כ הנאשם באשר לנראה באותו סירטון, גם בית המשפט צפה בסירטון במעמד העדות ואז התברר, כי התוכן אותו ייחס העד לאילון לא נשמע ולא נראה בסירטון (ראו עמ' 23 לפרוטוקול). למעשה, הצפייה לימדה, כי אילון אמר באותו סירטון דברים **הפוכים** לעדות העד, קרי: אילון קשר את עצמו בלבד לגידול הסמים בדירה והוא לא קשר את שני המעורבים הנוספים (לא את הנאשם ולא את חגי) לשתילים. בהמשך להערת בית המשפט הודיע ב"כ המאשימה, כי הצגת הסירטון לעד זה נעשתה ב"שגגה" (עמ' 24 ש' 3). למרות זאת, העד חזר על האמור בדו"ח הפעולה שלו, כי אילון אמר לו שהוא מגדל את הסמים ב"סיוע" של האחרים ולאחר ריענון זיכרון נוסף חזר בו מהמילה "סיוע" ומסר, כי אילון אמר לו שהוא "מטפל" בשתילים יחד עם האחרים.

יובהר כבר כעת, כי מעבר לכך לא הוסבר - לא על ידי עד זה ולא על ידי עד אחר - מתי ואיפה נאמרו דברים אלה על ידי אילון ולא נמסר הסבר מדוע בסירטון שצולם בזירה (ובנוכחות העד) נאמרו דברים הפוכים.

12. העיד ע.ת. 4, השוטר **יקיר בלוחמן**. העד השתתף במארב על הדירה שהוקם על פי מידע מוקדם, כאשר אדם שהיה חשוד בעיניהם נצפה ברחוב (המדובר בחגי) והשוטרים החליטו לעקוב אחריו. כאשר נפתחה דלת הכניסה לדירה, בוצעה הפריצה והשוטרים נכנסו יחד איתו. העד מסר שהוא זוכר **"שפתחו לו מבפנים"** (עמ' 30 ש' 14). לדברי העד, עם הכניסה לדירה זיהה שני אנשים בתוך הדירה **"אחד עם גופיה ומכנס שחור שעמד בפתח של הכניסה ובחור שהיה לבוש חולצה שחורה וג'ינס בהיר שהיה בתוך החדר"** עם כפפות חד פעמיות והתעסק עם האדנית.

לאחר ביצוע המעצרים, ביצע סריקה עם ע.ת. 5 וכן סריקה מצולמת באמצעות מכשיר הטלפון של ע.ת. 5 (ראו עמ' 28 מש' 16).

העד חזר על כך שמי שעמד ליד הדלת עם מכנס שחור קצר וגופיה לבנה זה אילון ובתוך החדר עם חולצה שחורה וג'ינס קצר זה הנאשם (עמ' 29 מש' 1). העד לא ידע לתאר בדיוק מה טיב הפעולות שעשה הנאשם עם הכפפות בתוך החדר שבו היו הסמים.

הוצג לעד במסגרת החקירה הנגדית, כי שוטר אחר, ע.ת. 3, מסר שמי שפתח את הדלת זה הנאשם ולא היה לו הסבר להבדל שבין הדוחות.

13. בשלב זה התברר כי עד התביעה האחרון - ע.ת. 3 - שוטר לשעבר שכזכור לא התייצב גם לדיון האחרון, לא התייצב גם לדיון זה. ב"כ המאשימה מסר ששוחח **אתמול** עם העד, העד מסר שלא קיבל זימון לדיון ולא יכול להתייצב אליו ולכן התבקשה דחיית הדיון כדי לזמנו שוב. עיון בתיק לימד, כי הזמנה הודבקה בכתובת שנמסרה (לאחר 3 ביקורים) ובאופן שאינו מאפשר קביעה כי העד ידע על הדיון. יחד עם זאת, בית המשפט העיר על המחדל שבהתנהלות המאשימה מאז הדיון הקודם.

לאחר מספר הפסקות שנועדו בין היתר לבחון אפשרות ע.ת. 3 להתייצב למועד קרוב ביותר, הגיעו הצדדים להסכמה דיונית ולפיה דוח הפעולה ודוח החיפוש שערך ע.ת. 3 יוגשו **בהסכמה**, וכן הוצהר כי המאשימה תטען שבמעבדה גודלו 600 שתילים בלבד ולא כפי שנכתב בדוח ובכתב האישום, וכפי שתוקן גם במסגרת הסדר טיעון עם אילון שנערך בינתיים וב"כ הנאשם הסכים לכך [ת/19-ת/20].

בשלב זה הכריזה המאשימה "אלו עדיו".

ראיות ההגנה

14. הנאשם העיד להגנתו. על פי עדות הנאשם ביום האירוע הגיע לבקר את חברו אילון, אכל איתו ארוחת צהריים כאשר הגיעה המשטרה. לדבריו, הוא פתח את דלת הכניסה כשהגיע חגי, ואז נכנסו השוטרים. בעת מעצרו היה עם כפפות, כיוון ששטף כלים במטבח. לדבריו, שטף כלים עם כפפות בגלל הקורונה.

הנאשם העיד שידע שבדירה מגדלים סמים וכן שהיה בדירה מספר פעמים בעבר. לדבריו, בפעם האחרונה בה היה בדירה אילון הראה לו את אחד החדרים בקומה השנייה, ושם הוא נגע במתג של האור בעת היציאה מהחדר.

הנאשם העיד, כי לא אמר אמת בעת החקירה במשטרה שם הרחיק את עצמו מביקור קודם בדירה וכן ממודעות לכך שמגדלים בה סמים. לדברי הנאשם, שיקר בחקירה כיוון שבאותה תקופה היה מצוי בתנאים מגבילים, ורק שבוע קודם לכן שוחרר מתנאי מעצר בית מלא והחל לעבוד והיה בעיצומו של "תהליך שיקומי". לדבריו, נהג בטיפשות כשהגיע כמה פעמים לדירה, אף שידע שמגדלים שם סמים ורצה להרחיק את עצמו בשל מצבו המשפטי.

הנאשם עמד על כך שלא ייתכן שהוא היה בחדר הפנימי עם כניסת השוטרים לדירה כי הוא היה זה שפתח את הדלת.

הנאשם העיד, שסיפר על כך שנגע במתג החשמל בחדר בקומה השנייה כיוון שנתפסה טביעת אצבע שלו בחדר ועליו להסבירה. עוד הסביר, לטענת התובע שטביעת האצבע לא הייתה על מתג חשמל, כי מדובר במתג חשמל המצופה בנייר כסף שעטף את כל קירות החדר ולחיצה על המתג היא למעשה נגיעה בנייר הכסף.

לדברי הנאשם, הוא הכיר את אילון באירופה, כשנה לפני המעצר ומסר זאת כבר בראשית החקירה כך שלא הייתה לו כל סיבה להכחיש את הדבר.

לדבריו, שהה במעצר בית בירוחם מדצמבר 2019 ועד שקיבל אישור לצאת לעבודה במחצית השנייה של חודש אוגוסט 2020.

הנאשם אישר לשאלת התובע, כי הבית שבו הוקמה המעבדה שייך לקרובת משפחה "רחוקה", אך הכחיש כל קשר למהלך השכרת הדירה על ידי אילון ולדבריו מדובר במקרה. לדבריו, קרובי משפחתו היו גרים בבית הרבה שנים כשהיה גר בירוחם ולא ידע להסביר מדוע בחקירתו [ת/23 ש' 61] אמר שהיה שם לאחרונה לפני כחצי שנה.

לשאלת התובע מדוע כאשר נשאל בחקירה לגבי טביעת אצבע במקום נתן תשובה אחרת - שעזר להרים שקיות וגלגל משטחים ולא התשובה שניתנה עכשיו - השיב שבחקירה בעיקר רצה להרחיק את עצמו ולדבוק בגרסה לפיה לא ידע על הגידול ולא היה בחדרים.

ב"כ המאשימה עימת את הנאשם עם הטענה שבזמן העימות אילון אמר ששניהם נתפסו ביחד בחדר הגידול של הסמים, הנאשם הכחיש את הדבר והסביר שלא ייתכן ששניהם היו בחדר הפנימי של הגידול כי מישהו צריך היה לפתוח את הדלת. בעניין זה התגלע הבדל בפרשנות של משפט שנכתב מפיו של אילון במהלך העימות - הבדל באינטונציה וכן בסימני הפיסוק (ר' עמ' 44 ש' 27). יצוין כי אין תיעוד קולי של העימות.

סיכומי הצדדים

15. **המאשימה** עתרה בסיכומיה להרשיע את הנאשם במיוחס לו: גידול בצוותא חדא של 600 שתילי קנבוס, יחד עם אילון.

16. נטען, כי המארג הראייתי בשילוב גרסת הנאשם, מלמדים כי היה מבצע עיקרי ולא מסייע בלבד.

נטען, כי גרסת הנאשם בעדותו מרחיקה את מעורבותו גם מסיוע לסמים ולכן לשיטתו של הנאשם מעורבותו אף אינה עולה כדי סיוע, באופן שאינו מתיישב עם המענה.

נטען, כי גרסת הנאשם לראשונה בישיבת המענה היא גרסה כבושה, לעומת גרסתו בחקירה בה הרחיק את עצמו מהמקום וכן מהידיעה כי במקום גודלו סמים. הנאשם טען כי נכח במקום ושטף כלים ולא היה ער למה שקורה סביבו או בקומה השנייה. כהסבר לכבישת העדות הנאשם מוסר כי חשש וכן טוען כי לכל היותר סייע בגידול הסמים.

המאשימה עתרה לאמץ את עדות השוטר יקיר בלזכמן שראה במו עיניו את הנאשם משקה את האדנית עם השתילים כשהוא עוטה כפפות. נטען כי יש להעדיף את עדות השוטר על פני עדות הנאשם, זאת בפרט לאור העובדה כי הנאשם עצמו הודה כי שיקר לחוקריו. מדובר בשקרים מהותיים היוצרים לשורשו של עניין ביחס למעורבותו הפלילית של הנאשם.

נטען כי קיימת חזקה הקמה בנסיבות המקרה וקושרת את הנאשם לשותפות בגידול הסם: הנאשם נכח במקום, ביצע פעולה אקטיבית בסמים, מדובר בגידול המצריך ידע, היערכות ומשאבים, ולכן בהיעדר הסבר מניח את הדעת לנוכחות במקום חזקה כי המקום מצוי בשליטתו. לטענת המאשימה, חזקה זו עומדת גם בשים לב לגרסתו של אילון שכן בית המשפט לא יסתמך על מי ש"לוקח על עצמו" את כל האירוע הפלילי, אלא יבדוק בעצמו את המערך הראייתי.

הודגש, בשונה מהנאשם, בעניינו של חגי לא התקיימו מספיק ראיות הממקמות אותו במקום עובר ליום המעצר או מבצע פעולה הקשורה בסמים ולכן התיק בעניינו נסגר.

נטען כי בגרסת הנאשם בבית המשפט הוא מתאים את דבריו למארג הראייתי הקיים ולכן יש לדחות את הסבר שנתן לכבישת הגרסה. כך נטען, כי הנאשם העלה מיוזמתו כי נגע במתג בקומה השנייה על מנת להתאים את גרסתו להימצאות טביעת האצבע בקומה השנייה. יש לדחות את הדבר כבלתי מהימן.

בעניין הפער בין דוחות השוטרים, נטען כי ע.ת. 3 (איפרגן), שהדו"ח שערך הוגש בהסכמה, ולפיו הנאשם הוא שפתח את הדלת, מקורו בבלבול שהיה בין המעורבים שנכחו במקום. נטען, כי גרסת השוטר איפרגן לפיה מי שעמד בכניסה לדלת הוא אדם שלבש חולצה שחורה ואדם עם גופיה לבנה השקה עציצים בתוך החדר, שונה מעדותו של השוטר יקיר בלזכמן, ואולם דבריו של אילון בעצמו במעמד העימות מסתדרים דווקא עם עדות השוטר בלזכמן. נטען עוד בהקשר זה כי קיימת אי בהירות בשאלה האם חגי פתח בעצמו את הדלת או שהיא נפתחה מבפנים.

17. **ב"כ הנאשם** עתר לזכות את הנאשם מהמיוחס לו בכתב האישום ולכל הפחות להרשיע אותו בעבירה של סיוע לגידול בלבד.

נטען, כי בטיעוני המאשימה קיימת פרשנות והשלמה לחומר הראיות ללא בסיס בראיות שבתיק.

נטען, כי השוטר בלוחמן לא ראה בדיוק מה הנאשם עשה ולא ניתן לקבוע על סמך עדותו שמדובר בהשקיית השתילים. מכל מקום, עדותו אינה מתיישבת עם דוח הפעולה של השוטר איפרגן, ממנו עולה בפירוש שהנאשם, שלבש חולצה שחורה, עמד בכניסה לדירה כשחגי הגיע אליה ואילו אילון, שלבש חולצה לבנה, הוא שהשקה את האדניות בתוך הדירה.

נטען, כי לא יכול להיות שהנאשם היה בו זמנית בכניסה לדירה ובתוך החדר הפנימי.

אין לקבל את טענת המאשימה שמדובר ב"בלבול" ואף אחד מהעדים לא אמר שהיה בלבול. אילון לא נשאל כלל מי פתח את הדלת ועדות הנאשם מתיישבת היטב עם דו"ח הפעולה של איפרגן וגם עם דבריו של אילון בהמשך העימות.

נטען, כי למעשה לא הוכח אפילו שהנאשם סייע לגידול, אך לכל היותר אם בית המשפט מקבל כאמת את גרסת השוטר שראה את הנאשם משקה, אזי מדובר בסיוע בלבד וזו בלבד יכולה להיות המשמעות המשפטית של נוכחות במקום וההשקיה במועד המעצר.

נטען, כי מחומר הראיות לא עולה אי בהירות בשאלה מי פתח את הדלת. ברור שחגי לא פתח את הדלת בעצמו. נטען גם ביחס לעדות השוטר בלוחמן, שלא ידע לתת הסברים, בפרט לא להבדל שבין הדוחות ואין לקבל את עדותו.

נטען, כי על בית המשפט לאמץ את האפשרות העובדתית המקלה ביותר עם הנאשם וזאת הן ביחס לאילון והן ביחס לשוטר איפרגן ובפרט כשלא העידו בבית המשפט.

נטען, כי החזקה לה טענה המאשימה אינה מוכרת בדיון ולא מדובר בחזקת המקום.

נטען, כי הסבר הנאשם לסיבה בעטיה עטה כפפות לא נבדקה ולא נשללה. בהקשר זה נטען, כי אילון עצמו, שגידל את הסמים בדירה, לא עטה כפפות.

נטען, כי גם הראיות הנוספות מלמדות שאילון הוא ששכר את הדירה, הוא שחתם על החוזה, הוא שילם את חשבונות ארנונה וחשמל, הוא היחיד שהיה בקשר עם בעלי הדירה. טענת המאשימה כי בעלי הדירה הם קרובי משפחה של הנאשם איננה מבססת קשר ביניהם או קשר של הנאשם להשכרת הדירה. גם אם העניין מעלה חשד, הוא היה צריך להיחקר, והטענות אף לא נבדקו מול בעלי הדירה שהודעותיהם הוגשו בהסכמה. לכן מדובר בהשערות בלבד.

נטען, כי בעת שכירת הדירה, חמישה חודשים קודם לכן, הנאשם היה במעצר בית מלא, אין ראייה כי הפר את התנאים ולכן לא יכול היה להיות מעורב בהקמת המעבדה או בגידול השתילים שכנראה בסרטונים הם בגדלים שונים.

גרסת אילון שניהל מסעדה במקסיקו שנסגרה בתקופת הקורונה וחזר לארץ בהיותו מחוסר עבודה ונקלע לחובות של 150,000 ₪ כהשקעה בדירת הגידול לא נסתרה כלל.

נטען, כי הגם שהתנהגות הנאשם בעת חקירתו, שם מסר גרסה שאיננה אמת היא התנהגות "לא תקינה", הסברו לכך לא נשלל. הנאשם היה אז משוחרר בתנאים מגבילים בתיק סמים אחר, שם היה בעיצומו של תהליך שיקומי והמתנה לתסקיר וציפה לסיים את אותו התיק במאסר בעבודות שירות. לכן ניסה להרחיק את עצמו ולהימנע מהסתבכות נוספת.

לסיכום נטען, כי הנאשם לא ניהל משפט סרק ולא פעל למשיכת ההליך, אלא צמצם את יריעת המחלוקת, ניסה לעשות זאת במהירות המרבית ואין לזקוף את ניהול המשפט לחובתו.

דין והכרעה

18. כאמור לעיל, לאחר בחינת הראיות שבתיק וטענות הצדדים, מצאתי כי הוכח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם סייע לגידול הסמים במקרה זה, אך לא הוכח, שמעורבותו עולה כדי ביצוע בצוותא כטענת המאשימה.

להלן נימוקיי:

19. בנוגע למחלוקת העובדתית העיקרית שבין הצדדים - מה עשה הנאשם בעת הגעת השוטרים למקום - המאשימה לא הוכיחה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם עסק בהשקיית אדניות הסמים (או בפעולה אקטיבית אחרת הקשורה בסמים) עם הגעת השוטרים למקום.

20. הראיות שבפניי משתלבות יותר עם גרסת הנאשם, כי בעת הגעת השוטרים למקום הוא פתח את הדלת מאשר עם גרסת המאשימה כי הנאשם שהה בחדר הפנימי והשקה את הסמים.

בעניין זה עומדים זה כנגד זה דוח הפעולה של השוטר איפרגן, ע.ת. 3 [19/ת] ועדות השוטר בלוחמן, ע.ת. 4. כזכור, על פי עדות השוטר בלוחמן מי שעמד בפתח הדירה לבש גופיה ומכנס שחור (ואין מחלוקת שאלה הבגדים שלבש אילון) ומי שהיה בתוך החדר עם כפפות, לבש חולצה שחורה וג'ינס בהיר (ואין מחלוקת שאלה הבגדים שלבש הנאשם, שגם נעצר עם כפפות).

לעומת זאת, בדוח הפעולה של השוטר איפרגן נכתב, כי מי שהיה בפתח הדלת לבש מכנס ג'ינס קצר וחולצה שחורה (כלומר, הנאשם) ומי שהשקה עיצים בתוך החדר לבש מכנס שחור וגופיה לבנה (כלומר, אילון).

21. מהאמור לעיל עולה, כי לא מדובר במקרה בו בית המשפט נדרש להכריע בין דברי השוטרים לבין גרסת הנאשם, כנטען בסיכומי המאשימה. אלא מדובר במצב בו בית המשפט צריך להכריע בין שני תיאורים סותרים, שונים, שאינם מתיישבים זה עם זה של שני שוטרים, שניהם עדי המאשימה.

22. עוד בהקשר זה יש לדחות את טענת המאשימה כי קיימת אי בהירות בשאלה איך נכנס חגי לדירה. בדוח הפעולה של השוטר איפרגן [19/ת] נכתב במפורש: "ראיתי אותו [חגי-ע.ח.] דופק בדלת וכאשר נפתחה הדלת זיהיתי בחור לבוש מכנס ג'ינס קצר וחולצה שחור **פותח לו את הדלת**". גם בעדותו של השוטר בלוחמן נאמר במפורש שהוא זוכר ש"**פתחו לו מבפנים**" (עמ' 30 ש' 14).

אין אפוא אי בהירות בשאלה זו. משכך, אחד הנוכחים בדירה - הנאשם או אילון - פתחו את הדלת לחגי והשאלה היא מי מהשניים.

ניתן לקבוע כבר בשלב הזה, כי בהיעדר הסבר העשוי ליישב את ראיות המאשימה הסותרות זו את זו, על בית המשפט לאמץ את התיזה הראייתית המקלה ביותר עם הנאשם או לכל הפחות לקבוע, כי המאשימה לא עמדה בנטל המוטל עליה קיים ספק מובנה בראיותיה. ואולם, כפי שיוצג להלן, קיימות בתיק ראיות נוספות התומכות בתיזת הנאשם:

23. ראשית, אילון גם הוא העיד על עצמו, כי בעת כניסת השוטרים למקום הוא שהה בחדר הפנימי [ר' ת/11 בעימות; ר' הודעתו ת/17 עמ' 4 ש' 58]. שנית, הנאשם באופן עקבי מסר, כי הוא זה

עמוד 7

שפתח את הדלת לשוטרים. כאמור, אם ברור מעדויות המאשימה שהדלת לא נפתחה מעצמה, ולא נפתחה על ידי חגי, ואילון ממקם את עצמו לאורך כל החקירה בחדר הפנימי, אזי נותר רק הנאשם כמי שפתח את דלת הכניסה. משכך, לא ניתן לקבוע כממצא עובדתי כי בעת כניסת השוטרים למקום הנאשם עסק בטיפול בשתילים.

24. המאשימה מפנה לעימות על מנת להראות שעל פי דבריו של אילון יש לאמץ את עדות השוטר בלוחמן, על פני דו"ח הפעולה של השוטר איפרגן.

עיון בדוח העימות הקצר [ת/11], שלא תועד באמצעי אחר, איננו מאפשר לקבל טענה זו. בשורה 13 לדו"ח העימות נרשם מפיו של אילון משפט, שבהיעדר סימני פיסוק (או הקלטה) ניתן לפרשנות כגרסת הנאשם. גרסת הנאשם בעניין זה היא אף הגיונית ומתיישבת יותר עם גרסתו העקבית הכללית של אילון שאין לנאשם חלק בגידול הסמים:

בדו"ח העימות נרשמו דבריו של אילון כי הוא והנאשם נתפסו "בחדר של הגידול". בתגובה לכך הנאשם אמר בעימות שהוא בלה בסלון ולא בחדר. בשורה 13 מתועדת תגובתו של אילון לדבריו אלה של הנאשם. המאשימה מבקשת לקרוא את התגובה באופן הבא: "**לא. לא נכון אחי**", כלומר, שאילון לא מסכים עם דברי הנאשם לפיהם היה בסלון ולא בחדר הפנימי.

ואילו הנאשם בעדותו מסר, כי בעימות אילון הסכים לדבריו ותיקן את עצמו: "**לא, לא, נכון אחי**".

כאמור, המלל מתיישב עם שתי הפרשנויות, פרשנות הנאשם מתיישבת יותר עם גרסתו הכוללת של אילון, פרשנות המאשימה אינה מתיישבת עם העובדה שמישהו צריך היה לפתוח את הדלת, ובהיעדר סימני פיסוק או ראיה נוספת לגבי האינטונציה בה נאמרו הדברים, יש להניח לזכות הנאשם את פרשנותו.

לאור זאת, אני קובעת, כי בעת כניסת השוטרים לדירה, הנאשם פתח את הדלת לחגי ולא עסק בטיפול בשתילים בחדר הפנימי.

25. אין מחלוקת, כי בעת כניסת השוטרים לדירה עטה הנאשם כפפות לידיו. הנאשם מסר גרסה כבר בזירה ולפיה עסק בשטיפת כלים. אכן, צודק ב"כ הנאשם, כי ניתן היה מבחינה בקלות לבדוק גרסה זו. לו היו השוטרים בזירה קשובים לגרסת הנאשם די היה במזכר לגבי מצב הכלים בכיור או במטבח וצילום של המטבח. הדבר לא נעשה.

ואולם, גם משלא נבדקה גרסה זו, קשה מאוד להניח אותה לזכות הנאשם במקרה זה. הנאשם העיד, שעטה כפפות בעת שטיפת הכלים "בגלל הקורונה". מדובר בהסבר דחוק שאינו מעורר כל אמון ואינו מתיישב עם השכל הישר כלל. מה גם, שבעת שהותם במקום שלושת המעורבים כלל אינם עוטים מסיכה על פניהם. מה הרבותא בעטיית כפפות לצורך שטיפת כלים דווקא?

בעניין זה, אכן סביר ומסתבר הרבה יותר, כי הנאשם עטה כפפות לידיו כחלק ממודעותו לכך שמדובר בזירה בה מבוצעות עבירות גידול סמים ועל מנת שלא ימצאו טביעות אצבע שלו בדירה. המדובר בהתנהגות מפלילה הקושרת את הנאשם בבירור למודעות למתרחש בדירה ולצורך לנקוט באמצעי זהירות במקרה של פשיטה משטרתית.

26. הימצאות טביעת אצבע על משטח אלומיניום שנפרס על הקיר באחד מחדרי הגידול

בקומה השנייה, מהווה ראיה נסיבתית הקושרת את הנאשם באופן מפליל לנעשה בדירה. ראיה זו היא בעלת משקל רב, בהינתן גרסת הנאשם בחקירה, אז הרחיק את עצמו משהות קודמת בדירה או מידעה כי הדירה משמשת לגידול סמים.

יובהר, כי מלכתחילה מדובר בגרסה מיתממת ובלתי מהימנה לחלוטין שסביר שהיתה נדחית במשפט, בהינתן נסיבות התפיסה של הנאשם והראיות הברורות לשיתולי סמים גם בחדר הפנימי בקומה הראשונה, לריח החזק של סמים בפתח הדירה.

כאשר הוטח בנאשם בחקירה גילוי טביעת האצבע במקום קשר את עצמו לחפצים בדירה ול"שלא היה עליהם סם": שעזר להרים שקיות או את המשטחים שהגיעו מגולגלים (ת/18 עמ' 4 מש' 70).

יובהר, כי די בגרסה זו של הנאשם, שכיום אינו חולק עוד על מודעותו לפעילות בדירה, כדי להביא להרשעתו בסיוע הסמים. זאת, מאחר שמדובר בפעולות אקטיביות המסיעות מטיבן לפעילות גידול הסמים.

27. אשר למיקום טביעת האצבע, הנאשם העיד לראשונה בבית המשפט שנכח לחדר בקומה השנייה בביקור קודם ונגע במתג החשמל בכניסה לחדר. לטענת המאשימה, שטביעת האצבע היא על לוח אלומיניום ולא על מתג הנאשם הסביר, שהחדר כולו צופה ביריעות אלומיניום, לרבות מתג החשמל. לטענה עובדתית זו של הנאשם אין מענה בראיות שבפניי, גם לא בתמונות שבתיק החקירה. אין בפניי ציון של המיקום המדויק ממנו נלקחה דגימת טביעת האצבע ובצילומים של החדרים לא נראים מתגי חשמל חשופים. ראו לעניין זה דו"ח זיהוי ט.א. [ת/24] לפיו טביעת האצבע של הנאשם זוהתה במעתק 8. על פי דוח מז"פ [ת/15] מעתק 8 הועתק מעל גבי משטח אלומיניום שנתלה על הקיר בחדר מס' 2. בגיליון התמונות שצורף לדוח מז"פ [ראו תמונה מס' 12] "תצלום מיקום פיתוח ט.א. מעל גבי משטח אלומיניום תלוי על גבי קיר בחדר שינה מס' 2", ואולם הנראה בתמונה הוא קיר שלם ללא ציון המיקום הספציפי ולא נראה בו מתג חשמל חשוף. משכך, ראיות המאשימה אינן סותרות או שוללות את גרסת הנאשם.

28. בסופו של יום מתחייבת המסקנה, כי המאשימה לא הוכיחה מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם היה חלק מ"המעגל הפנימי" של מבצעי העבירה וכי הוא גידל את הסמים בדירה בצוותא חדא עם אילון.

כל הראיות שנאספו אל התיק מצביעות על אילון כעל המבצע העיקרי והאחראי לדירה מהקמתה: חוזה השכירות [ת/9] הוא על שמו של אילון; בתיק תיעוד מפורט שמסר אילון לגבי אופן מימון המעבדה, המוטיבציה שלו לפתיחתה, האופן בו למד כיצד לגדל את השתילים [ראו באמרותיו וכן בסרטונים ת/5א']; אילון הוא אשר שילם את חשבון הארנונה וכן את חשבון החשמל; טענת אילון כי נקלע לחובות כספיים בשל השקעתו בהקמת המעבדה לא נסתרה בראיות; אילון קשר את עצמו ואת עצמו בלבד לגידול הסמים ובכל אמרותיו וכן בסרטון שבו הוא מצולם בזירה ביום האירוע מצהיר במפורש כי הוא גידל את הסמים לבדו.

29. לעניין אחרון זה, האמור בעדות העד חזי סיר [ע.ת. 5] כי שמע את אילון אומר ביום האירוע שהוא והאחרים (ברבים!) מגדלים את הסמים יחד איננו נתמך בראיה נוספת ולמעשה נסתר בסרטון המצולם.

יוזכר, כי סרטון זה הוצג לעד בחקירתו הראשית על ידי ב"כ המאשימה כתמיכה לנטען בדו"ח אך התברר כי

בפועל הסירטון סותר את העדות ולא תומך בה. במצב זה בו הסירטון החזותי אינו מתיישב עם דו"ח הפעולה של השוטר, התיאור שבדו"ח נותר "תלוי באוויר". לכל הפחות, היה על המאשימה לבסס בראיות את נסיבות שמיעת אמרתו של אילון על ידי העד, להבחין את האירוע כנפרד מהסירטון שהעד העיד שהיה נוכח בעת שצולם, ולספק הסבר לשתי האימרות הסותרות של אילון, שנאמרו בטווח זמנים קצר בזירה. במצב זה מוטל היה על העד גם להסביר, מדוע לא הטיח באילון בעת צילום הסירטון כי דבריו סותרים את אמרתו הקודמת, או הפוך, מדוע לא תיעד בדו"ח שלו כי דבריו של אילון הם בניגוד או בסתירה למה שאמר קודם לכן מול המצלמה.

30. אין בפניי הסבר לפער בין עדותו של השוטר סייר ובין הנצפה בסרטון ומתחייבת המסקנה, כי עדות השוטר לגבי אמרה זו של אילון לא הוכחה במשפט מעבר לספק סביר.

מדובר כזכור **בפער שני** בין ראיות המאשימה לבין עצמן, בעניין מהותי שבמחלוקת.

העובדה כי בעת עדותו הראשית של העד נדרש ללא פחות מ-3 "רענונים" בנוגע להתרחשות שתועדה בדוח פעולה קצרצר, איננה מוסיפה על תחושת הביטחון של בית המשפט עת מתבקש לקבוע ממצאים על סמך עדותו של העד.

מעבר לסוגיה נקודתית זו, עדותו של השוטר סייר איננה רלוונטית נוכח יריעת המחלוקת, שכן הוא עצמו לא נכח במקום בעת כניסת השוטרים לדירה. ואולם, אזכיר כי לאורך זמן עמדה המאשימה על עמדתה בנוגע לכמות השתילים המדויקת המצוינת בכתב האישום. בסופו של דבר, לאחר שהתברר כי העד סייר אינו יכול להעיד על הדברים מכלי ראשון, לא ידע לומר מי ספר את השתילים בפועל, והעד איפרגן לא התייצב לעדות, הצהירו הצדדים על הסכמה דיונית לגבי מספר השתילים בדירה. יצוין, כי גם בדו"ח הפעולה של השוטר איפרגן ת/19 לא נכתב ברחל בתך הקטנה כי הוא עצמו ספר את כלל השתילים.

31. המאשימה ביקשה ללמוד לחובת הנאשם ראיה נסיבתית נוספת שמקורה בזכות בעלי הדירה כבני משפחתו של הנאשם. לתיק הוגשו בהסכמה ת/1-2, הודעות בעלי הדירה. מעדותה של גב' כוכבה יוסף [ת/1] עולה כי היא ובן זוגה נפרדו לפני כשנתיים, עזבו את הדירה והעבירו אותה לטיפול של חברת נדל"ן לצורך מציאת שוכר. לדבריה, לא הייתה מעורבת בעניין כלל ודמי השכירות מועברים מחברת הנדל"ן.

מעדות מר בנימין יוסף [ת/2] עולה כי הוא מאשר את עדות בת זוגו. לדבריו, הוא ערך את החוזה עם אילון לצרכי מגורים ודמי השכירות מועברים אליו מחברת הנדל"ן שדרכה הושכר הנכס. לדבריו איננו מכיר את אילון כלל.

יצוין כי עדים אלה לא נשאלו בחקירתם לגבי קרבת משפחתם לנאשם או למעורבות אפשרית מצדו במציאת השוכר, בחברת הנדל"ן או בעריכת הסכם השכירות.

אכן, קיומה של קרבה משפחתית בין הנאשם ובין המשכירים מעלה חשד בנוגע למעורבותו כבר מראשית הדרך. אך חשד זה הוא בעל ערך בשלב החקירה בלבד וצריך היה להוליד סדרת פעולות חקירה על מנת שניתן יהיה לטעון גם במשפט כי מדובר בראיה נסיבתית בעלת ערך מפליל. עיון בראיות מלמד, כי היה זה הנאשם עצמו, בחקירתו מיום 2.9.2020 [ת/18], שסיפר מיוזמתו שמדובר בבית של דודה שלו שביקר בו "לפני חצי שנה ולפני שנה". הנאשם מסר את הדברים כהסבר אפשרי לכך, שטביעת אצבע שלו עשויה להימצא בדירה.

32. המאשימה מפנה לכך שהנאשם שיקר בחקירתו ואף הודה בכך ששיקר וכי גרסתו שנמסרה משלב המענה ואילך היא גרסה כבושה שלא ניתן לה הסבר מניח את הדעת ולכן היא מחזקת את תזת המאשימה. נטען, כי גרסתו הכבושה של הנאשם בבית המשפט נועדה לקשור בין הראיות שבתיק וכזו היא אינה אמינה. לעניין זה אף טענה המאשימה כי חזקה על הנאשם שנכח בדירה מתוך מודעות לגידול, שהיה שותף לגידול.

חזקה שכזו, באופן בו הוצגה, אינה מוכרת לבית המשפט ולא בוססה בפסיקה מתאימה.

אכן, נוכחות מחשידה בדירת גידול סמים ללא הסבר מניח את הדעת תיזקף, מכוח ניתוח הראיות והשכל הישר, לחובת הנאשם. כך גם ביחס לגרסתו המיתממת במהלך החקירה כולה, כאשר ניסה להרחיק את עצמו מידיעה או ממעורבות בנעשה בדירה. מרגע שנמצאה טביעת האצבע של הנאשם בקומה השנייה הסותרת את גרסתו המקורית והופכת אותה מבחינה משפטית לשקר מוכח בעניין מהותי השנוי במחלוקת, הדבר אכן מלמד על נוכחות מודעת לגידול הסמים בדירה ואף מעורבות בנעשה בה. אך אין משמעות הדבר, באופן אוטומטי, כי כל מעורבות היא ביצוע בצוותא ומהווה חלק מהמעגל הפנימי של מבצעי העבירה. לעניין זה נחוצות ראיות נוספות המכניסות את המעשיו "פנימה" מהמעגל המשני למעגל הפנימי.

33. בעניין זה, הסברו של הנאשם בעדותו, כי בעת המעצר בדירה היה מצוי בתנאים מגבילים בתיק אחר שבו המתין לתסקיר לעונש ולכן מתוך חשש לתוצאות הסתבכותו הנוספת בחר להרחיק את עצמו מהמתרחש בדירה, הוא הסבר **מתקבל על הדעת**. בפרט נכון הדבר לאחר שהתברר כי ימים ספורים עובר למעצר, 30.8.2020, הוקלו התנאים המגבילים בעניינו. אכן, בחירתו של הנאשם באותם ימים ספורים לבקר בדירת גידול סמים **מספר פעמים** (כפי עדותו) מלמדת לא רק על מידת טפשותו (כפי עדותו על עצמו) אלא גם על מידת הכנות של "שיקומו" ומידת מסוכנותו - אך אלה נתונים שמקומם להיבחן בשלב העונש ואין בהם, כשלעצמם, כדי לקבוע כי הנאשם הוא מבצע בצוותא דווקא.

34. בסופו של יום, גם אם היה מקום לדחות באופן מלא את הסבר הנאשם לכבישת גרסתו, וגם אם היה מקום לייחס לשקרו בחקירה משקל ראייתי מלא, עדיין ה"שקר" הפלילי העולה אף כדי ראיית סיוע, יכול אך לסייע ל"יש" הראייתי. כפי שהוסבר לעיל, ה"יש" הראייתי במקרה זה מכוון לכך שהנאשם היה מעורב במעגל השני של השותפים לעבירה ואין ראייה הקושרת אותו להקמה עצמה, להשקעה כספית, להשתתפות ברווחים, לצבירת ידע בגידול, לנוכחות נמשכת או קבועה, או למעורבות פעילה נוספת במהלך התקופה של 5 חודשים מאז תחילת הקמת המעבדה.

שתי הערות חשובות בטרם סיום

35. בטרם סיום, יש מקום להעיר בשני עניינים הקשורים בתרבות הדיונית שהתעוררו במקרה זה. האחד, חשיפת בית המשפט למידע בלתי קביל מתוך הליך הגישור וההידברות מחוץ לכתלי בית המשפט בין הצדדים. השני, הטחת טענות אישיות חמורות בנציג המאשימה.

36. בעניין הראשון, במהלך המשפט התייחסה ההגנה באופן חוזר לפרטי הגישור בפני מותב אחר וההידברות שבין הצדדים מחוץ לכתלי בית המשפט. מדובר בחשיפת בית המשפט למידע שאיננו קביל, ושאינו עלול להביא לפסילתו. הניסיון, אגב כך, לערב את בית המשפט בפרטי המשא ומתן ובהתרחשות שבית המשפט לא אמור להיות חשוף לה, מנוגד לדין. בית המשפט חזר והעיר בדבר ובאחת הפעמים ההערות אף

הובילו להרמת קול חריגה וחמורה מצד ההגנה כלפי בית המשפט. בית המשפט הפסיק את הדיון כדי לאפשר רגיעה ולמנוע הסלמה נוספת. בתום ההפסקה נרשמה התנצלות ההגנה לפרוטוקול, שהתקבלה על ידי בית המשפט. בעניין זה יש לציין לחיוב את התנהלותו הממלכתית של ב"כ המאשימה שהגיב באיפוק ולא שיתף פעולה עם הטענות כפי שהועלו.

37. בעניין השני, ובד בבד, הושמעו מספר פעמים במהלך הדיון טענות קשות כלפי ב"כ המאשימה, טענות בעלות אופי אישי התוקפות את יושרתו. דווקא משום תוצאת ההליך ונימוקי הכרעת הדין יש להבהיר, כי לא נמצא פסול, ודאי שלא פסול אישי, בעצם ניהול ההליך בפניי.

גם אם בית המשפט איננו מקבל את התיזה העובדתית או המשפטית של המאשימה, אין הדבר מצדיק הטלת דופי אישית בתובע, ודאי שלא ביושרתו האישית. גם אם לבית המשפט ביקורת, ולעתים אפילו ביקורת נוקבת, על מהלך דיוני, עמדה או טיעון כזה או אחר המושמעים בפניו, הדבר איננו יכול להצדיק השתלחות אישית בב"כ המאשימה המנהל את התיק כשליח ציבור.

38. לעניין זה יש להזכיר כי מדובר גם בעורך דין, עמית למקצוע וכן כי מדובר בשליח ציבור, המייצג בבית המשפט את מדינת ישראל כולה. טענות קשות ואישיות כלפי עמית למקצוע, גם אם לדעת ההגנה הן מבוססות היטב (דבר שלא הוכח כלל בפניי), אין מקומן במסגרת הליך זה, שבו יש להקפיד על כללי ההתדיינות המכבדים המקובלים.

בתום שמיעת הסיכומים, בית המשפט ניסה להביא ליישוב ההדורים, אך נתקל בסירוב מצד ההגנה ולכן חדל. כעת, המקום לומר את הדברים בצורה הברורה ביותר ולהסתייג מהם.

סוף דבר

39. יש לדחות את עדותו המיתממת של הנאשם כי נוכחותו בדירה הסתכמה בביקור חברי בלבד, אך יש לדחות גם את טענת המאשימה כי הוכח שהנאשם מצוי במעגל הפנימי של מעשה העבירה.

40. לאור זאת אני מרשיעה את הנאשם בעבירת סיוע לגידול סמים.

ניתנה היום, כ"א אייר תשפ"א, 03 מאי 2021, במעמד הצדדים